

NAPJAINK

Hogy ki mire büszke, embere válogatja. Van, aki jól végezt munkájának eredményeire, mások szerzett javaikra, ismét másokat pedig az töl el ezzel az érzéssel, hogy jólöltözöttek és hogy ezért, vagy másért sikereik vannak a másik nem képviselőinél. A felsorolt esetek azonban a büszkeség afféle megszokott forrásai általában, s láttukon nem ütköznek meg a jó ízlésűek, legfeljebb — ha indokoltan — mosolyognak.

Vannak azonban a büszkeségnek, vagy a büszkélkedésnek más, elképesztő és megdöbbentő megnyilvánulásai is. Karl Dönitz volt vezértengernagy, a náci Németország haditengerészetének teljhatalmú főnöke a napokban egy Hamburgban rendezett gyűlésen, amelyen a hitleri tengeraltjtáró flotta háromszázötven tisztje és tengerésze vett részt, azzal büszkélkedett, amiről mélyesen hallgatnia kellett volna. Nem átalotta ugyanis kijelenteni, hogy Angliában és Amerikában nagy elismeréssel viseltetnek a német tengeraltjtáró flotta »haditettei«-iránt. Hogy mik voltak ezek a »haditettek«? Védetelen hajók elsüllyesztése, több tízezer ember galád legyilkolása — álnokul. Ezért — és természetesen még sok másért is — 10 évi börtönbüntetést kapott Dönitz úr, s büntetését a spandau, a háborús főbűnösök börtönében ülte le.

Sokan azt hihetnék, hogy kiszabadulása után Dönitz visszavonult élt, környezetének megvetése közepette. Erről azonban szó sem volt; ellenkezőleg, mint maga mondotta el az említett hamburgi gyűlésen, szabadonbocsátása után 57 magasrangú brit és amerikai tiszt irt neki, »bajtársi üdvözléseket« küldve és »elismerésüket« fejezte ki a tengeraltjtárók legénységének »haditettei«-iránt. Similis simile gaudet — a hasonló a hasonlóknak örül — tartja a közmondás és legfeljebb azon lehetne elgondolkodni, hogy Dönitz, vagy a neki gratuláló angol és amerikai »magasrangú tiszt« érdemelnek-e teljesebb megvetést.

S hogy teljes legyen a kép, Dönitz azzal fejezte be »fejtegetéseit«, hogy a náci vezetők azért »lévétek«, mert nem építettek elég tengeraltjtárót. Véleményünk szerint azonban a nürnbergi szövetségi bíróság tévedett legfőképpen, amikor annak idején, a háborús főbűnösök felelősségrevonásakor halálbüntetés helyett csupán tízévi börtönbüntetésre ítélte a »vezértengernagy urat«.

A hétfő délelőtti esőnek a legtöbb ember örült, érthetően, hiszen régóta vártunk rá. Azok azonban, akik a villamosvasút fővonalán közlekedő 4709. számú pótkocsin utaztak az eső idején, sokat mérgeződtek, ugyanis ebbe a kocsiba — beesett az eső, pontosabban az utasok nyakába és ruhájára hullott — a tetőn lévő hézagokon, résekben át. Helyes lenne, ha a vállalat olyan pótkocsikat közlekedtetne vonalain, amelyek megvédik az utasokat az efféle kellemetlenségek ellen.

(—)

Sikerrel szerepel Bulgáriában a szegedi Dankó Pista Zenekar

Közöltük lapunkban, hogy a szegedi Dankó Pista cigányzenekar feléves útra július közepén a Bolgár Népköztársaságba utazott. Minden este a szófiai magyar étteremben játszanak. Szerkesztőségünk levelet kapott Bernát Barnától, a magyar étterem vezetőjétől

és ebben közli, hogy a szegedi Dankó Pista cigányzenekar, Lakatos Géza vezetésével igen szép sikereket ért el eddigi játékaival. A szófiai közönség igen nagy szeretettel fogadta a zenekart és nagy elismeréssel beszélnek művészetükről.

Fotoamatőrök figyelem!

Az OFOTÉRT Széchenyi téri laboratóriumában adja le amatőrmunka kidolgozását.

EGY NAP ALATT

jó minőségben megkapja előhívását, másolását és nagyítását.

OFOTÉRT-laboratórium, Széchenyi tér 5. sz.

Figyeljenek csak kérem egy parányit. Elnézem kint a Marx téri piacon, amint Farkas Józsi dorozsmai paraszt adogatja elfele sajttermelvényű görögdiányit. Szép pirosbélű, mézédés dinnyék lehetnek, már amennyire jekete héjukról és pufogásukról meg lehet ítélni. Rajzanak is oda az asszonyok, mint a méhek a szíromra és megkérkik egynylcvanért kilóját a két forintba tartott dinnyének. Józsi nehezen boldogul a mérésel, a kofakilóra mindig ügyvel-bajjal sikerül neki felakasztani a lánco serpenyőt, szóval nem halad vele úgy, ahogy kellene. Többen is beszélnek hozzá egyszerre, van, aki pénzt nyújtja, sőt olyan is, aki könyörög, hogy neki darabszáma számítsa meg azt a két kisebbet. Józsi kapkod, egy alá. Józsi nyög-

Könnyű pénz

izzad, látszik, hogy né és ki is nyögi a feje sem az övé, a pénzt is csak úgy ledobálja maga elé a kiterített lópokrórcra, lábával ráliki a rosszlajbit, hogy ne létesen megmagyarázza neki és még egyszer sürgeti, hogy siessen, mert még ő is el szeretné adni azt a dinnyét. És Józsi nyomban be is szünteti a boltot, és hozzálat a szedelőkódéshez. Tán még jól is esik neki, hogy ilyen könnyen elveheti a gondját ennek a nagycsomó dinnyének.

Hát nekem ekkor kezdett el tágra meredni a szemem. Csudálatos volt, ahogy az asszonyság csinálta. Senkivel nem történt ugyebár méltánytalanság, mert mondom, Józsi arcán is úgy látam, megérte neki, hogy egyhetvenért egytételben adta oda

Megkezdődtek a próbák a Szegedi Nemzeti Színházban

Évadnyitó előadás: A Lear király

A Szegedi Nemzeti Színház folyosói, próbatermei ismét meglevénedtek: kedden megérkeztek a színház prózai és operett-együttesének tagjai. A nyári szabadságnak vége — kezdődik a munka. Az operatársulat — mivel csak a múlt hónap közepén fejezte be a szegedi előadásokat — 26-án tér vissza, viszont a színház prózai és operett-tagozatának művészei máris hozzakezdenek az új színi évad előkészületeihez. Már ma megkezdődtek a próbák. Fehér Klára múlt évben nagy sikert aratott »Nem vagyunk angyalok« című vígjátékával és a »Szabin nők elrablása«-val indulnak tájéladásokra a megye városába és községeibe.

Rövidesen megkezdődnek az évadnyitó előadás próbái is. Shakespeare Lear király című drámájának bemutató előadására — Kiss Ferencel a címszerepben — előreláthatóan szeptember 13-án kerül sor. Egy héttel később eredeti bemutató lesz a színházban: Viski András, Baróti Géza magyar—lengyel tárgyú diákoperettjét, a Juvenáliát is már rövidesen próbálják. Szeptember végén bemutató előadásra kerül sor a Kamaraszínházban is. Itt Josef Hasek: Svejk című vígjátékát láthatja majd a szegedi közönség.

„Jaj, Zsuzsikám!”

címmel hétfőn este az újszegedi szabadtéri színpadon operettetet rendez a November 7. Művelődési Otthon. Az est egyik szenzációját jelenti, hogy Margaret Petrova, híres szovjet énekesnő, a Moszkvai Operett-színház tagja is fellép vendégként. A szovjet művésznő mellett több budapesti énekes is vendégszerepel, valamennyien az Allami Operett-színház tagjai. Közreműködik és önálló zeneszámokat is előad a határőrség országos parancsnokságának szimfonikus zenekara, amely a közelmúltban külföldi vendégszereplésen aratott sorozatos sikert.

Már összeállították a változatos műsort is. Az operettkedvelők a műfaj 10 jeles darabjából hallanak részleteket. Szerepel a műsorban a Zsuzsi kisasszony, a Tatarjárás, a János vitéz, a Csárdáskirálynő, a Luxemburg grófja, a Szabad szél, a Vig őzvegy, továbbá az Ördöglovag, a Cirkuszherceg és a Denevér több részlete. Mintegy ráadásként helyet kapnak a műsorban operarészletek is, mégpedig a Pillangókisasszony, a Varázsfuvola, a Tosca és a Sevillai borbély legszebb, leg-híresebb áriái.

az egészet. A dányeszerető garabolyos népek se szenvedtek hátrányt, mert találnak más östermelőt is, elég nagy a piac. Tán még a Csaba utca hetvenegy körül lakók is előnyös helyzetbe kerülnek, mert a természetes asszonyságnál állandóan lehet kapni dinnyét. Nem baj, ha kettőtvenet vagy kettőtvenet kér is kilójáért, legalább megkímélte őket attól, hogy dologidőben ki kelljen szaladni érte a piacra.

Látszólag minden rendben van és a kövér asszonyság mégis megkeres simán legalább háromszázhusz forintot, ha négy mázsánál nem is volt több az a kocsrakomány dinnye. Nem csinált érte semmit, csak a markába nyomta annak a sokdolúgú dorozsmai embernek a foglalt. Nagy István

Érettségivel a gyárban

Íróasztal, „előkelő” szakma, laboratórium, főiskolák és egyetemek — ebben a körben mozog a most érettségizett fiatalok érdeklődése. Valamit megkedveltek, mert a közfelfogás azt divatosnak és korszerűnek véli, s ők mennek, özönlenek az egyetemi felvételi bizottságokhoz, műszerészekhez és fényképészekhez, hogy valamelyik ponton megkapaszkodjanak az életben — s ha okos felnőttek is elkövetik azt a hibát, hogy festsizálnak egyes pályákat és mesterségeket, hogy volna ugyanaz ragadós az ifjúságra. Disputálni viszont kell is, illik is a mi érettségizett diákjainkkal, mert maguk is elárulják, hogy nem valami különös hivatásérzet vagy régi szándék kergeti őket a felkapott pályák és mesterségek felé, hanem egyedül a közhangulat.

Fiatalokkal folytatott beszélgetésekből kiderült, hogy nincs megfelelő fogalmuk azokról a szakmákról, amelyek után olyan hirtelen elszántsággal orientálódnak, és viszont: azokról sincs kellő ismeretük, amelyekről tartózkodnak és fájnak. Sőt, még tovább is mehetünk a következtetésben: magáról a munkáról is kevés az ismeretük. Nem volt még eleven kapcsolatuk gyárral és munkaközösséggel, éppúgy nem tudják, hogy mi egy üzemi műszerész vagy villanyszerelő dolga, mint ahogy a kőműves, szoba-

festő, pék vagy a fonó munkájáról is csak hallottak egyet s mást.

A megdölgötlan és fiatalos felfogás meglehetősen illuzórikus. Sem a féktelen ragaszkodásnak, sem a makacs tartózkodásnak nincs értelme és létjogosultsága. Ennek bizonyítására sem közöljük, sem a szülők közül hozunk tanúkat. Évekkel ezelőtt is érettségiztek a gimnáziumban fiúk és lányok, s közülük sem lett mindenki mérnök, orvos, filmszínész vagy fogtechnikus, jóllehet, már akkor is hódított az élettől és a szűkségletektől elrugaszkodott felfogás — gyakran intézményes támogatással is. Két olyan fiatal idéznék tanúskodásra, akik hasonló ambíciókkal indultak, s most egészen más törekvéseket vallanak magukénak, ugyanolyan ragaszkodással és hivatástudattal.

Pedagógus akartam lenni...

A Szegedi Szörme- és Bőrruhakészítő üzemben csak úgy találmra választottunk ki két fiatal, érettségizett munkást. Hajdu Ferencné öt évvel ezelőtt kapta kézhez a gyöngybetűs érettségi bizonyítványt. Magyar szakos tanár akart lenni, de az egyetemi felvételeknél úgy adódott, hogy csak más szakra tudták volna felvenni, s ezért nem iratkozott be az egyetemre. Hogy fiatalságát ne töltsse

Fúvószenekart alakít a szegedi munkásórség

Hivatalos ünnepségeken, üzemek ünnepélyein vesz részt és vasárnaponként ténzenét ad a Széchenyi téren az új zenekar — Tarsadalmi gyűjtés újan biztosítja a pénzt a hangszerekre

Szegeden az egyes ünnepségek megrendezésénél nehézséget okozott, hogy nincs olyan üzemektől, intézményektől független fúvószenekar, amely közreműködésével ünnepélyesebbé, színebbé tenné nagy nemzeti és munkásünnepünket. Alkalomszerűen felkért fúvószenekarok — vasutaszenekar, vagy más város honvédezenekara — léptek fel az eddigi ünnepségeken. Ezek felépítésének biztosítása sok problémát okozott a rendező szerveknek.

Mindinkább hagyománnyá váltik manapság, hogy az egyes üzemek belső életének jelentős mozzanataiban: él-üzem avatáskor, üzemi évfordulókon, egy-egy sikeres szakasz lezárásakor stb. ünnepséget rendeznek és ezen zenekar is szerepel. Egy-két nagyüzem kivételével azonban az üzemeknek nincs saját zenekaruk, viszont központi zenekar sem áll rendelkezésre.

Szeged másik régi szép hagyománya, hogy a Széchenyi téren vasárnap délelőtti ténzenét tartanak. Erre a közelmúltban csak ritkán volt mód. A hódmezővásárhelyi, budapesti honvédezenekarok szerepeltek egy-egy alkalomkor.

Mind ezen hiányosságok indították a szegedi munkásórséget arra az elhatározásra, hogy munkásör részfúvószenekart alapítanak. Zenekarral a hivatalos ünnepségeken kívül a szegedi üzemek »családi« rendezvényein is szerepelnek, sőt a »nagyobb család«: — Szeged — minden lakosának szeretnének örömet szerezni azzal, hogy vasárnap délelőtti ténzenét rendszeresen ténzenét adnának a Széchenyi téren. Ezzel is még hangulatosabbá akarják tenni vasárnaponként a nyaranta teljes pompában tündöklő teret, a város egyik büszkeségét.

A zenekart igen kiváló erőkből alakítják meg, akik ellenszolgáltatás nélkül, társadalmi munkában szerepelnek a zenekarban. Tekintettel arra, hogy egy ilyen zenekar felszerelése komoly összegbe kerül és erre a munkásórségnek természetesen fedezete nincs, a napokban, teljesen önkéntes alapon, társadalmi gyűjtés indult a munkásórség zenekara felszerelésének költségeire. Több üzemben már sokan, párttagok, pártönkivüliek egyaránt, kisebb-nagyobb összeggel segítették a munkásórséget a fenti nemes cél elérésében.

A CSONGRÁDMEGYEI TERMÉNYFORGALMI VÁLLALAT

felhívja a termelők figyelmét arra, hogy telepei és földművelésvetkezeti bizományosai útján a múlt évi áron

minden mennyiségben vásárol kenyér- és takarmánygabonát, kukoricát, napraforgót, babot, vadrepcét és tökmagot.

Ezenkívül

csereakciókat

bonyolít le:

100 kg kukoricáért ad 120 kg korpát és 115 kg okukoricáért ad 100 kg takarmányárpát.

A cserearány a termelőkre nézve rendkívülien előnyös és az állattenyésztés fejlesztését kívánja elősegíteni. x

céltalanul, munkát vállalt egy könyvtárban, majd gondolt egyet és belépett a gyárba. Nagyon egyszerű munkával bízták meg, de nem becsülte le annak az értékét sem, s már az első naptól kezdve igen lelkiismeretesen dolgozott. Egy év múlva felfigyeltek szorgalmára, akaraterejére és tudására s igényesebb munkakörbe helyezték, a szabátszatra. Azóta itt tevékenykedik eredményesen, s már önállóan dolgozik. Ugy kezelik, mint egy képzett szabást és ennek megfelelően keresete sem megvetnivaló, — általában 1500—1600 forint között ingadozik, de esetenként a kétezer is megközelíti.

Mondhatják erre a maiak, hogy a jó kereset nem kárpótás az eredeti ambícióért, de Hajdu Ferencnének erre is van válasza.

Mikor a gyárba került, egyetlen célja volt: dolgozni valahol. Az üzemről fogalma sem volt, úgy nézett körül, mintha egy ismeretlen világba jutott volna. Azután megszerette a munkát, a körülötte dolgozó embereket és megbarátkozott egy új életcéllal is, amely ma már erősebb, mint a régi: szabász akar lenni. S ha találkozik volt osztálytársával, akik tanárok, hivatalnokok, vagy orvosok lettek, nincs zavarban, nem érez hajótörést az életében. Új szakmáját úgy tekinti, mintha mindig erre készült volna, s örül az érettséginek is, mert a munkában is más a tanulmányabb ember nézőpontja. Férje hegesztő szakmunkás, s szépen, boldogan élnek, mint akik megtalálták számításukat még fiatalon.

Aki operatőrnek készült...

Pigniczki Ferencné tavaly ballagott, s minthogy rajongott a fényképezésért és a filmért, mindenáron filmoperatőr szeretett volna lenni. A felvételt nem sikerült. Utána megpróbálkozott a jogi egyetemen, de még mielőtt elkezdte volna, lemondott róla. Ugy érezte, hogy hivatásérzet nélkül a jogi diploma csak disz lenne számára s inkább dolgozni kezdett. Az üzemben örömmel fogadták, hiszen jószándékú és igyekvő s amellett szerény. Ha azt kérdezzük tőle, jól érzi-e magát a gyárban, határozottan igen válaszol. Nagyon szereti munkatársait, s jóllehet, nagyon egyszerű munkafolyamatot bízták rá egyelőre, szívesen csinálja azt is. Apró szörmedarabokat gépel össze hosszú csíkokba vagy táblákba s ha nem elégszik meg azzal, hogy egész életében ezt csinálja, azért csak becsülni lehet. Várja, hogy különböző szakmai tanfolyamok induljanak az üzemben és ezeken kiegészíthesse általános műveltségét egy szakma alapos ismeretével, s így szakmunkássá váljék. S ebben a törekvésében nem a barátkozás az operatőri munkával, hanem egy új ambíció megerősödését.

Egyébként két hete van férjénél és 20 éves. Nem érzi magát becsapva az élettől. Hogy az eredeti pályaválasztásért kárpótolja magát, továbbra is szenvedélyes fényképész maradt, s most már szeretettel gondolt leendő szakmájára, amelyről csak egy éve is azt sem tudta, hogy mi fán terem. Nem keres rosszul, elégedett a havi 1000—1400 forinttal, de biztos abban, hogy szakmunkásként summásabb összegre kap majd becsületes munkája után.

A munka szépségeit nem az iskolában tanítják. Azt maga tanulja meg az ember a gyárban, a munkásoközösségben, s az új, ismert szépségeket mindig hajlandó elcserélni a vélt, az ismeretlen régire. És hát az érettségi... az ma már nem jelent sem íróasztalt, sem kiváltságot a fizikai munka alól, arra ma már a munka egyszerű embereinek is szükségük van.

S. I.